

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
<b>Ime i prezime</b>	Kristina Rismondo
<b>Zvanje</b>	Profesor likovne umjetnosti
<b>Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni</b>	XV.gimnazija
<b>Adresa elektroničke pošte</b>	krismondo@mioc.hr
<b>Naslov Metodičkih preporuka</b>	Promjene u načinu i namjeni prikazivanja ljudskog tijela na pojedinačnim primjerima iz razdoblja pretpovijesti, metalnog doba, XIX i XX st
<b>Predmet (ili međupredmetna tema)</b>	Likovna umjetnost
<b>Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.</b>	
<b>Razred</b>	1. razred gimnazije
OBVEZNI ELEMENTI	
<b>Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN )</b>	B.1.2. Učenik raspravlja o različitim umjetničkim pristupima ljudskome tijelu i vizualnoj stvarnosti te argumentira vlastiti kritički stav.
<b>Tijek nastavnog sata</b>	Sat je podijeljen na aktivnosti koje omogućuju provjeru predznanja (aktivnost označena brojem 1), utvrđivanje i primjenu pojmova



(aktivnosti označene brojevima 2 i 3), diskusiju tematski povezanu s međupredmetnom temom (aktivnost označena brojem 4), te provjere znanja (aktivnosti označene brojevima 3 i 5).

1. Tijekom provjere predznanja kratko se projicira slajd (1-2 minute) s primjerima Venere i Zmijske božice. Nakon projekcije učenici trebaju skicirati i komentirati što su vidjeli, a nastavnik prati komentare svrstavajući ih u kategorije: znanje, predrasude i oblikovanje.

2. Prezentacija problemskog zadatka uključuje reprodukcije Venere Willendorfske i Zmijske božice s podacima o veličini i materijalu u kojem su djela izvedena. Tijekom prezentacije raspravlja se o različitosti pristupu ljudskom tijelu. Projicira se kratak film u kojem se uspoređuju Venera Willendorfska i Zmijska božica s Krete. Raspravlja se o materijalima (vapnenac i fajansa), veličini i mogućnosti postavljanja skulptura u prostoru. Učenici uspoređuju skulpture s veličinom ruke.

3. Tijekom provjere znanja učenici gledaju film s umetnutim pitanjima i zajedno (cijeli razred) odgovaraju na pitanja.

4. Diskusija; povezivanje s međupredmetnom temom Građanski odgoj i obrazovanje unutar domene Ljudska prava

Pokazuju se interpretacije Venere Willendorfske u popularnoj kulturi (Thinglink) kako bi se ukazalo na značaj konteksta. Venera Willendorfska izvan svog konteksta (paleolit, kult plodnosti) može izazvati krive reakcije i predrasude, a učenici evociraju svoje komentare s početka sata. Nastavnik napominje da se na primjerima Venere i Zmijske božice moglo vidjeti prikazivanje ljudskog tijela vezano uz kult. Projicira se djelo *Do women have to be naked to get into the Met.museum?* grupe autorica pod nazivom Guerilla Girls kao primjer korištenja tijela u svrhu osvještavanja socijalno-političkog položaja žene. Dije se zadaci/teme (prikaz tijela, odnos teksta i slike unutar formata (kompozicija), poruka unutar teksta, medij) na temelju kojih učenici trebaju napisati dvije rečenice i pročitati ih pred



	<p>razredom. Nastavnik projicira slajd s Ingresovom Velikom Odaliskom i ukazuje na citat Ingresove Odaliske na plakatu Guerilla girls, elemente grafičkog dizajna u prenošenju poruke, karakteristike angažirane umjetnosti (djelo ima svrhu zastupanja političkog stava vezanog uz nejednaka prava muškaraca i žena unutar zajednice).</p> <p>Razgovor se ponovno usmjerava na različite namjene djela koja su prikazana tijekom sata (kult, osvještavanje).</p> <p>5. Završna provjera</p> <p>Nastavnik izdvaja pojmove vezane uz Građanski odgoj i obrazovanje: ravnopravnost spolova, interkulturalnost, ljudska prava) i pojmove vezane uz korištenje ljudskog tijela u umjetnosti (predrasude, namjena, način prikazivanja). Učenici imaju zadatak povezati dva pojma - po jedan pojam iz svake grupe i postaviti tezu. Tezu se treba afirmirati s tri dodatne rečenice i izabrani vizualni primjer sa sata.</p> <p>Obzirom na ograničeno vrijeme na kraju sata, esej nema strogo zadanu strukturu, već naputak da se rečenice, tezu i vizualni material treba povezati u smislenu cjelinu. Učenici predaju svoje bilježnice na kraju sata. Nastavnik pregledava bilježnice, formativno vrednuje natuknice sa sata, te ocjenjuje esej.</p>
<p><b>Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)</b></p>	<p>Učenici:</p> <p>Aktivnost - provjera predznanja</p> <p>učenici trebaju skicirati i komentirati što su vidjeli tijekom kratke projekcije.</p> <p>Aktivnost - prezentacija problemskog zadatka</p> <p>Učenici raspravljaju o različitosti pristupa ljudskom tijelu i kulturama kojima bi djela mogla pripadati, te donose zaključke na temelju oblikovanja,</p>



proporcija, obrade materijala i eventualno sjećanja iz ranijih obrazovnih ciklusa. Podatke i zapažanja bilježe u bilježnicu.

Aktivnost - provjera znanja

Učenici zajedno odgovaraju na pitanja umetnuta u film te tako provjeravaju svoje znanje.

Aktivnost – diskusija

Učenici dobivaju zadatke vezane uz djelo Guerrilla Girls *Do women have to be naked to get into the Met.museum?* koje rješavaju u grupama: prikaz tijela, odnos teksta i slike unutar formata (kompozicija), poruka unutar teksta, medij. Svaka grupa treba napisati dvije rečenice na zadani zadatak/temu. Grupe čitaju svoja zapažanja pred razredom.

Aktivnost – završna provjera

Učenici imaju zadatak povezati dva pojma vezana uz temu - Građanski odgoj i temu/ishod - način prikazivanja i korištenja ljudskog tijela u umjetnosti (pojmovi vezani uz temu Građanski odgoj i obrazovanje: ravnopravnost spolova, interkulturalnost, ljudska prava; pojmovi vezani uz temu – način prikazivanja i korištenja ljudskog tijela u umjetnosti: predrasude, namjena, način prikazivanja). Na temelju izabranih pojmova trebaju postaviti tezu. Tezu se potom treba afirmirati s tri dodatne rečenice i dodatno objasniti pomoću izabranog vizualnog primjera sa sata. Zadatak se predaje kao esej na ocjenjivanje.

Nastavnik:

Aktivnost - provjera predznanja

Nastavnik usmjerava razgovor na sličnosti i razlike u oblikovanju i odabiru motiva te prati upotrebu pojmova (poput vizualno-taktilnih pojmova, simetrija, spominjanje materijala) i komentare na račun motiva (znanje, predrasude).

Aktivnost - prezentacija problemskog zadatka

Nastavnik usmjerava raspravu na različitosti pristupa ljudskom tijelu, oblikovanje, proporcije, materijale i veličine skulptura u odnosu prema ljudskoj ruci.

Aktivnost - diskusija;

Nastavnik potiče i usmjerava diskusiju projekcijama Venere Willendorfske u popularnoj kulturi i djela *Do women have to be naked to get into the Met.museum?* grupe autorica pod nazivom Guerilla Girls.

Aktivnost – vrednovanje bilježnica (formativno – komentarima) i eseja



<b>Sadržaji koji se koriste u aktivnostima</b>	<p>Film (Venera Willendorfska i Zmijska božica): <a href="https://youtu.be/e0Xrs2ZJkNs">https://youtu.be/e0Xrs2ZJkNs</a></p> <p>Test provjere : <a href="https://learningapps.org/view7390306">https://learningapps.org/view7390306</a></p> <p>Thinglink (interpretacija Venere Willendorfske u popularnoj kulturi): <a href="https://www.thinglink.com/scene/1164336722100617218">https://www.thinglink.com/scene/1164336722100617218</a></p> <p>Reprodukcije djela</p> <p>Venera Willendorfska, dostupno na: <a href="https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Willendorf-Venus-1468.jpg">https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Willendorf-Venus-1468.jpg</a></p> <p>Zmijska božica s Krete, dostupno na: <a href="https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Snake_Goddess_-_Heraklion_Achaeological_Museum_retouched.jpg">https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Snake_Goddess_-_Heraklion_Achaeological_Museum_retouched.jpg</a></p> <p>Guerrilla Girls: Do women have to be naked to get into Met.museum? dostupno na: <a href="https://www.tate.org.uk/art/artworks/guerrilla-girls-do-women-have-to-be-naked-to-get-into-the-met-museum-p78793">https://www.tate.org.uk/art/artworks/guerrilla-girls-do-women-have-to-be-naked-to-get-into-the-met-museum-p78793</a></p> <p>Ingres: Velika Odaliska, dostupno na: <a href="https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jean_Auguste_Dominique_Ingres_-_The_Grand_Odalisque_-_WGA11841.jpg">https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jean_Auguste_Dominique_Ingres_-_The_Grand_Odalisque_-_WGA11841.jpg</a></p>
<b>Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute</b>	<p>Vrednovanje za učenje se postiže tijekom prve provjere znanja kad učenici gledaju film s umetnutim pitanjima i zajedno odgovaraju na pitanja. Tom prilikom učenici zajedno utvrđuju pojmove (aktivnost označena brojem 3). Povratna informacija koju učenici dobivaju je točan/netočan odgovor.</p> <p>Vrednovanje kao učenje može se prepoznati kod zadatka unutar aktivnosti označene brojem 4 kad na temelju djela Guerrilla Girls <i>Do women have to be naked to get into the Met.museum?</i> učenici objašnjavaju pojmove: prikaz tijela, odnos teksta i slike unutar formata (kompozicija), poruka unutar teksta, medij. Zadatak je kratak i jednostavan, ali omogućuje utvrđivanje pojmova i osvještavanje odnosa umjetničkog djela, namjene i konteksta. Objašnjenja potiču diskusiju i razumijevanje djela, te nema točnih i pogrešnih objašnjenja. Svako objašnjenje komentira se unutar razreda, a razred izražava slaganje ili neslaganje.</p> <p>Vrednovanje naučenog je zahtjevnije jer omogućuje otvoreni tip zadatka – esej. Zadatak se boduje po kriterijima, a bodovi se doslovno pretvaraju u ocjene. Način vrednovanja vidljiv je unutar tablice:</p>



		Kriterij	Vrednovanje
		Teza (postavljena s elementima iz oba stupca, valjana)	1 (svi elementi zadovoljeni)
		Mentalna mapa sa zadanim elementima (rečenice, vizualni material)	1 (svi elementi) 1 (valjanost)
		esej	1 (svi elementi) 1 (valjanost)
		Ocjena 1bod/1, 2boda/2, 3boda/3, 4boda/4, 5bodova/5	
<p><b>Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi</b></p>	<p>Učenici imaju zadatak povezati dva pojma vezana uz temu - Građanski odgoj i temu/ishod - način prikazivanja i korištenja ljudskog tijela u umjetnosti (pojmovi vezani uz temu Građanski odgoj i obrazovanje: ravnopravnost spolova, interkulturalnost, ljudska prava; pojmovi vezani uz temu – način prikazivanja i korištenja ljudskog tijela u umjetnosti: predrasude, namjena, način prikazivanja). Na temelju izabranih pojmova trebaju postaviti tezu. Tezu se potom treba afirmirati s tri dodatne rečenice i dodatno ilustrirati/objasniti pomoću jednog vizualnog primjera sa sata. Forma u kojoj se predaje zadatak je tekst/esej. Kriteriji vrednovanja uključuju: tezu, mentalnu mapu sa zadanim elementima (rečenice, vizualni material) te esej.</p>		
<b>DODATNI ELEMENTI<sup>1</sup></b>			
<p>Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema</p>	<p>Međupredmetna tema: Građanski odgoj i obrazovanje; 4. ciklus; domena Ljudska prava; očekivanja:</p> <p>A.4.1. aktivno sudjelovanje u zaštiti ljudskih prava</p> <p>A.4.4. promicanje ravnopravnosti spolova</p>		
<p>Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost</p>	<p>Moguća je povezanost s gradivom povijesti u 1. razredu kroz ishod POV SŠ A.1.1. <i>Učenik analizira društvene promjene i odnose između društvenih skupina u prapovijesti i starome vijeku</i> i ishod POV SŠ E.1.1. <i>Učenik analizira različite ideje, umjetnost i predmete za svakodnevnu uporabu u prapovijesti i u starome vijeku</i> jer aktivnost pod brojem 4 iziskuje promatranje Venere Willendorfske i Zmijske božice u kontekstu vremena nastanka i kulta</p>		
<p>Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za</p>			

<sup>1</sup> Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodčkih preporuka.



učenike s teškoćama																			
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima																			
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	<p>Potrebno je povezati dva pojma vezana uz temu - Građanski odgoj i temu/ishod (pojmovi vezani uz temu Građanski odgoj i obrazovanje: ravnopravnost spolova, interkulturalnost, ljudska prava; pojmovi vezani uz temu – način prikazivanja i korištenja ljudskog tijela u umjetnosti: predrasude, namjena, način prikazivanja). Smjernice za učenike:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Građanski odgoj i obrazovanje</th> <th>Ljudsko tijelo</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ravnopravnost spolova</td> <td>predrasude</td> </tr> <tr> <td>interkulturalnost</td> <td>namjena</td> </tr> <tr> <td>ljudska prava</td> <td>način prikazivanja</td> </tr> </tbody> </table> <p><b>Zadatak</b> 1. Složiti tezu koja povezuje dva pojma – po jednog iz prvog i drugog stupca unutar tablice 2. Afirmacija teze unutar mentalne mape na način da se doda tri rečenice koje potvrđuju tezu i iskoristi jedan od vizualnih primjera koji su korišteni na satu 3. Esej treba složiti tako da se smisleno povežu elementi navedeni pod 1 i 2.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kriterij</th> <th>Vrednovanje</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Teza (postavljena s elementima iz oba stupca, valjana)</td> <td>1 (svi elementi zadovoljeni)</td> </tr> <tr> <td>Mentalna mapa sa zadanim elementima (rečenice, vizualni material)</td> <td>1 (svi elementi) 1 (valjanost)</td> </tr> <tr> <td>esej</td> <td>1 (svi elementi) 1 (valjanost)</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Ocjena 1bod/1, 2boda/2, 3boda/3, 4boda/4, 5bodova/5</td> </tr> </tbody> </table>	Građanski odgoj i obrazovanje	Ljudsko tijelo	ravnopravnost spolova	predrasude	interkulturalnost	namjena	ljudska prava	način prikazivanja	Kriterij	Vrednovanje	Teza (postavljena s elementima iz oba stupca, valjana)	1 (svi elementi zadovoljeni)	Mentalna mapa sa zadanim elementima (rečenice, vizualni material)	1 (svi elementi) 1 (valjanost)	esej	1 (svi elementi) 1 (valjanost)	Ocjena 1bod/1, 2boda/2, 3boda/3, 4boda/4, 5bodova/5	
Građanski odgoj i obrazovanje	Ljudsko tijelo																		
ravnopravnost spolova	predrasude																		
interkulturalnost	namjena																		
ljudska prava	način prikazivanja																		
Kriterij	Vrednovanje																		
Teza (postavljena s elementima iz oba stupca, valjana)	1 (svi elementi zadovoljeni)																		
Mentalna mapa sa zadanim elementima (rečenice, vizualni material)	1 (svi elementi) 1 (valjanost)																		
esej	1 (svi elementi) 1 (valjanost)																		
Ocjena 1bod/1, 2boda/2, 3boda/3, 4boda/4, 5bodova/5																			
Projektne zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)																			
Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje	<p>Film (Venera Willendorfska i Zmijska božica): <a href="https://youtu.be/e0Xrs2ZJkNs">https://youtu.be/e0Xrs2ZJkNs</a></p> <p>Test provjere : <a href="https://learningapps.org/view7390306">https://learningapps.org/view7390306</a></p> <p>Thinglink (interpretacija Venere Willendorfske u popularnoj kulturi): <a href="https://www.thinglink.com/scene/1164336722100617218">https://www.thinglink.com/scene/1164336722100617218</a></p>																		
Prijedlozi vanjskih izvora i literature																			